

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 3Tk/2/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6117010765
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 01. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Barbora Sopková
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2023:6117010765.8

Uznesenie

Okresný súd Banská Bystrica v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Barbory Sopkovej a prísediacich Mgr. Edity Halajovej a Mgr. Ivety Revalovej, v trestnej veci ods. P. E., A.. XX. XX. XXXX Q. O., na verejnom zasadnutí konanom dňa 10. 01. 2023 v Banskej Bystrici takto

rozhodol:

Podľa § 50 ods. 4 Trestného zákona v spojení s § 419 ods. 1 Trestného poriadku súd vyslovuje, že sa odsúdený P. E., A.. XX. XX. XXXX Q. O., S. W. C. XX, P. A. W., v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia uloženého rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 3Tk/2/2017 zo dňa 12. 12. 2017, právoplatným dňa 12. 07. 2018 v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 4To/44/2018 zo dňa 12. 07. 2018, v trvaní 3 (troch) rokov so skúšobnou dobou v trvaní 4 (štyroch) rokov, počas ktorej mu bol zároveň uložený aj probačný dohľad nad jeho správaním sa v skúšobnej dobe, o s v e d č i l.

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 3Tk/2/2017 zo dňa 12. 12. 2017, právoplatným dňa 12. 07. 2018 v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 4To/44/2018 zo dňa 12. 08. 2018 bol P. E. uznaný vinným zo zločinu neodvedenia dane a poistného podľa § 277 ods. 1, ods. 2 písm. a), ods. 4 Trestného zákona v znení zákona č. 33/2011 Z. z. s poukazom na § 138 písm. i) Trestného zákona v znení zákona č. 33/2011 Z. z., za čo mu bol uložený podmienený trest odňatia slobody v trvaní 3 (troch) rokov so skúšobnou dobou v trvaní 4 (štyroch) rokov a uložením probačného dohľadu, počas ktorého mal zakázané stretávať sa so spolupáchateľmi U. O. Y. O.Á. X.. Skúšobná doba plynula od 13. 07. 2018 do 13. 07. 2022.

Odsúdenému bol tiež uložený trest zákazu činnosti vykonávať funkciu člena štatutárneho orgánu alebo člena dozorného orgánu v obchodnej spoločnosti alebo v družstve v trvaní 3 (troch) rokov.

Zo záverečnej správy probačného a mediačného úradníka Krajského súdu v Košiciach s miestom výkonu činnosti na Okresnom súde Košice I, doručenej súdu dňa 22. 07. 2022, vyplynulo, že odsúdený spolupracoval, v stanovený termín sa k probácii vždy riadne a včas dostavil, celkovo trinásťkrát. Nevykonával funkciu člena štatutárneho orgánu či dozorného orgánu. So spolupáchateľmi sa nestretával. Je pripravený aj naďalej viesť riadny život a vyhýbať sa konaniu, ktoré by bolo v rozpore so zákonom. V skúšobnej dobe sa nedopustil trestnej činnosti, ale dopustil sa ôsmich priestupkov na úseku cestnej premávky.

Prokurátor Krajskej prokuratúry Banská Bystrica v stanovisku uviedol, že nesúhlasí s osvedčením odsúdeného s poukazom na priestupky spáchané počas skúšobnej doby v kontexte záverov uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 407/2019.

Na základe zisteného súd určil termín verejného zasadnutia, predmetom ktorého bolo rozhodovanie o osvedčení alebo neosvedčení sa v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia. O termíne upovedomil odsúdeného a prokurátora.

Odsúdený uviedol, že si je vedomý priestupkov, ktorých sa dopustil a ich spáchanie ho mrzí. Súviseli s jeho prácou špeditéra, kedy sa stretáva s klientmi aj osobne. Ak je človek v strese, urobí chybu. Priestupky vyplynuli z dopravnej situácie aj zo stavu slovenských ciest. Nikdy neboli priestupky spáchané úmyselne. Vodičské oprávnenie má od nadobudnutia plnoletosti, vodičom je 34 rokov.

Obhajkyňa odsúdeného nespochybňovala skutočnosť, že odsúdený spáchal osem priestupkov. Uviedla, že nie je možné ich ospravedlniť a vyvinieť sa z nich, no je potrebné prihliadnuť aj na ich závažnosť. Jednalo sa o priestupky v doprave, ktoré boli sankcionované pokutami vo výške od 20,00 Eur do 40,00 Eur; šesťkrát odsúdený prekročil rýchlosť, raz nerešpektoval dopravné značenie a jedenkrát použil mobilný telefón. Okrem toho, počas skúšobnej doby, odsúdený viedol riadny život. Od roku 2014 je zamestnaný v spoločnosti M. D. X.. H.. E.. Hoci má plnoletú dcéru, stará sa o ňu, nakoľko študuje v zahraničí, podporuje ju. Spáchanie priestupkov vyplynulo aj z výkonu jeho pracovnej činnosti. Spoločnosť sa venuje špedičnej činnosti, odsúdený sa stará aj o nehnuteľnosti. Mesačne najazdí 6 000 km - 8 000 km. Zo záverečnej správy probačného a mediačného úradníka vyplýva, že odsúdený počas skúšobnej doby rešpektoval uložené obmedzenia, nestretával sa so spoluodsúdenými (spolupáchateľmi).

Prokurátor zotrval na vyslovení neosvedčenia sa odsúdeného v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia poukazujúc na závery rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky, kedy je potrebné prihliadať na život odsúdeného komplexne, pričom je neudržateľné, aby pri spáchaní priestupkov bol odsúdený osvedčený.

Podľa § 50 ods. 4 Trestného zákona, veta prvá, ak odsúdený viedol v skúšobnej dobe riadny život a splnil povinnosť nahradiť škodu spôsobenú trestným činom alebo zaplatiť dlh alebo zameškané výživné, ak boli uložené, súd vysloví, že sa osvedčil; inak rozhodne, že sa trest odňatia slobody vykoná.

Podľa § 52 ods. 1 Trestného zákona, ak odsúdený viedol v skúšobnej dobe riadny život, dodržiaval podmienky probačného dohľadu a splnil uložené obmedzenia a povinnosti, súd vysloví, že sa osvedčil; inak nariadi nepodmienečný trest odňatia slobody, a to prípadne už v priebehu skúšobnej doby. Výnimočne môže súd, vzhľadom na okolnosti prípadu, ponechať probačný dohľad v platnosti, hoci odsúdený svojím konaním spáchaným v skúšobnej dobe dal príčinu na nariadenie výkonu trestu, a súčasne môže

- a) primerane predĺžiť probačný dohľad, nie však viac ako o dva roky, pričom nesmie prekročiť hornú hranicu probačného dohľadu ustanoveného v § 51 ods. 2,
- b) uložiť doteraz neuložené primerané obmedzenia alebo povinnosti, alebo
- c) nariadiť kontrolu uložených primeraných obmedzení alebo povinností technickými prostriedkami, ak sú splnené podmienky podľa osobitného predpisu a ak takáto kontrola nebola doposiaľ nariadená.

Pri posudzovaní otázky, či sa podmienne odsúdený osvedčil, možno hodnotiť len okolnosti, ktoré nastali v skúšobnej dobe. Pritom však treba skúmať správanie odsúdeného počas celej skúšobnej doby. Ak sa vedie proti podmienne odsúdenému trestné stíhanie pre skutok, ktorý spáchal v skúšobnej dobe, a toto trestné stíhanie nie je v čase rozhodovania o osvedčení právoplatne skončené, súd, ktorý rozhoduje o osvedčení, musí vyčkať na skončenie tohto trestného stíhania, pokiaľ nie sú dané iné dôvody na rozhodnutie, že odsúdený trest odňatia slobody vykoná. Otázku splnenia podmienok pre rozhodnutie súdu o osvedčení sa odsúdeného v skúšobnej dobe s uloženým probačným dohľadom nemožno zužovať len na skúmanie riadneho života odsúdeného počas skúšobnej doby a splnenie súdom uložených obmedzení a povinností. Dodržiavanie podmienok probačného dohľadu je nevyhnutným predpokladom pre rozhodnutie o osvedčení sa odsúdeného v skúšobnej dobe. Závažné porušenie podmienok probačného dohľadu, prípadne sústavné menej závažné porušovanie podmienok probačného dohľadu zo strany odsúdeného, je naopak dôvodom na rozhodnutie o neosvedčení sa odsúdeného v skúšobnej dobe.

Pri posudzovaní otázky, či sa podmienne odsúdený osvedčil, možno hodnotiť len okolnosti, ktoré nastali v skúšobnej dobe. Vedenie riadneho života nemožno vnímať len v tom smere, či sa odsúdený

dopustil ďalšej trestnej činnosti a či bol aj za takú odsúdený v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia, je nevyhnutné posudzovať túto otázku komplexne, s prihliadnutím na osobu odsúdeného na jeho správanie sa pred a aj po podmienenom odsúdení.

Doteraz známu (vyššie uvedenú) komentaristiku možno doplniť aj závermi uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 407/2019, na ktoré poukazuje prokurátor. Pri rozhodovaní všeobecného súdu o tom, či sa podmienne odsúdený osvedčil, môže súd vychádzať iba z okolností, ktoré nastali počas skúšobnej doby. Dôvodom na rozhodnutie, že trest, ktorého výkon bol podmienne odložený, sa vykoná, je nielen skutočnosť, že podmienne odsúdený spáchal v skúšobnej dobe ďalší trestný čin, ale aj skutočnosť, že inak nežil riadnym životom alebo nevyhovel uloženým podmienkam. Riadny život nemožno stotožňovať len s bezúhonnosťou. Rozhodnutie ústavného súdu sa týka trestného činu zanedbania povinnej výživy, kedy páchatel mal podľa skúšobnej doby podľa jeho možností a schopností uhradiť výživné matke maloletého dieťaťa, čo však neurobil dôvodiac svojou nepriaznivou majetkovou situáciou a nezamestnanosťou. Ďalej ústavný súd uvádza, že skúšobná doba slúži jednak na výchovný vplyv na páchatel'a, ako aj na to, aby sa preukázalo, že účel trestu možno dosiahnuť i bez nariadenia výkonu trestu odňatia slobody, a to z dôvodu, že páchatel vyhovel uloženým podmienkam. Možno tak konštatovať, že rozhodnutie ústavného súdu sa netýka podobného skutkového stavu, aký je v tejto prejednávanej veci.

Citované uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky je však už súdu známe a aplikoval ho aj v iných rozhodnutiach, kedy napriek zisteniu porušenia všeobecne záväzných právnych predpisov počas skúšobnej doby odsúdený bolo vyslovené osvedčenie sa odsúdeného (napr. uznesenie Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 3T/69/2019 zo dňa 19. 04. 2022). Okresný súd Banská Bystrica však aj v iných uzneseniach vyslovil osvedčenie sa odsúdeného či predĺžil skúšobnú dobu (napr. sp. zn. 2T/7/2007, sp. zn. 7T/69/2019, sp. zn. 7T/63/2019 či sp. zn. 7T/17/2019) prihliadnuc nielen jednostranne na porušenie, ale komplexne na život páchatel'a.

Je faktom, že sa odsúdený P. E. počas skúšobnej doby dopustil ôsmich priestupkov. V dňoch 01. 09. 2018, 07. 12. 2018, 05. 04. 2019, 12. 05. 2019, 03. 05. 2020 a 20. 07. 2020 prekročil povolenú rýchlosť, čo bolo sankcionované blokovými pokutami vo výške od 20,00 Eur do 50,00 Eur, zaplatenými na mieste. Okrem toho odsúdený počas jazdy telefonoval a nerešpektoval dopravné značenie. Aj tieto priestupky boli sankcionované blokovými pokutami zaplatenými na mieste.

Okrem uvedeného súd nezistil, že by počas skúšobnej doby odsúdený inak porušil zákon. Bolo preukázané, že dodržal podmienky skúšobnej doby, podrobil sa dohľadu probačného a mediačného úradníka a nestretával sa ani so spolupáchateľmi.

Trestnej činnosti, pre ktorú bol P. E. odsúdený, sa tento dopustil vo februári a marci 2011. Jednalo sa o zločin neodvedenia dane a poistného. Priestupky spáchané počas skúšobnej doby nesúvisia s trestnou činnosťou, charakter porušovania právnych predpisov je odlišný nielen čo do charakteru, druhu, ale aj čo do závažnosti. Kým pri trestnom čine došlo k spôsobeniu škody vo výške 189 604,80 Eur a 186 001,20 Eur, priestupky boli menej závažné, sankcionované vždy blokovou pokutou, ktorej sa odsúdený nevyhýbal.

Odsúdený zároveň uviedol, že priestupkov sa dopustil takmer výlučne v súvislosti so svojím povoláním, kedy počas mesiaca sa veľa nacesuje. Držiteľom vodičského oprávnenia je 34 rokov. Podľa výpisu Centrálnej evidencie správnych deliktov a priestupkov má odsúdený evidovaných len osem priestupkov. Dokazovaním bolo zistené, že počas svojho života bol odsúdený dvakrát súdom trestaný (v jednom prípade sa na neho hľadí, ako keby nebol odsúdený) a jedenásťkrát priestupkovo postihnutý.

Nie je teda možné súhlasiť s tvrdením prokurátora, že je neudržateľným stav, kedy sa odsúdený počas skúšobnej doby dopustil ôsmich priestupkov. Súdu nie je známe, aký počet priestupkov možno alebo nemožno považovať za udržateľný pre konštatovanie vedenia riadneho života a sním súvisiace vyslovenie osvedčenia. Podľa názoru súdu je nevyhnutné a podstatné prihliadnuť na osobu odsúdeného, jeho život, na trestnú činnosť, ktorej sa dopustil, na to, či dodržal podmienky skúšobnej doby a v neposlednom rade na závažnosť zistených priestupkov nielen v porovnaní s trestnou činnosťou, ale aj s prihliadnutím na ochranu spoločnosti, na spoločenský záujem.

Nie je ospravedlniteľné, že ktokoľvek (nielen odsúdený) porušuje všeobecne záväzné predpisy tým, že prekročí rýchlosť, telefonuje počas jazdy alebo nerešpektuje dopravné značenie. Nemalo by byť ospravedlním ani to, že sa stali v dôsledku dopravnej situácie či stavu ciest, na druhej strane len formálne skonštatovať, že to urobiť nemal, že si prípadne nemal sadnúť ani za volant, lebo by mohol porušiť predpisy, nemôže byť súčasťou princípu spravodlivosti. Takýmto výkladom by totiž súd mohol dospieť až k záveru, že ani chodec nemal vôbec vyjsť z domu, lebo možno hneď pri jeho opustení prešiel cestu mimo prechodu pre chodcov alebo prešiel na semafore pri signalizácii znamenia Stoj!.

K vyššie uvedenému je nutné pripočítať i účel trestu. Je nepochybné, že samotné konanie sp. zn. 3Tk/2/2017 trvalo dlhší čas, keďže rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť až dňa 12. 07. 2018, za čo odsúdený nenesie zodpovednosť a nemôže mu to priradiť.

Výrazom Trestného zákona č. 300/2005 Z. z. (ktorý nadobudol účinnosť dňa 01. 01. 2006) je depenalizácia s cieľom neodtrhnúť páchatel'a od rodiny, nevytrhnúť ho z pracovného života, pokiaľ to nie je nevyhnutné. K uvedenému je nutné pripočítať i účel trestu. Je nepochybné, že v priebehu rokov 2011 až 2017 odsúdený viedol riadny život. V priebehu ďalších rokov sa dopustil jedenástich priestupkov. Pred rokom 2011 bol súdený za trestnú činnosť, ku ktorej došlo najneskôr v roku 2004, teda aj od uvedeného roku až do 2011 viedol odsúdený riadny život (podľa výpisov dokonca aj bez priestupkov). Premenou podmieneného trestu odňatia slobody na nepodmienečný za skutok spáchaný v roku 2011, kedy sa posudzujú podmienky osvedčenia alebo neosvedčenia sa v skúšobnej dobe v roku 2023, by viedlo k vysloveniu neosvedčenia sa a nariadeniu trestu, čo by ale nespĺnilo žiadny účel, nielo účel ukladaného trestu, najmä čo sa týka jeho represívnej a ale aj preventívnej funkcie. Odsúdený, s výnimkou spomínaných období (najneskôr v roku 2004 a 2011), nepáchal žiadnu trestnú činnosť, viedol riadny život. Vytrhnutím odsúdeného z jeho bežného rodinného a pracovného života by viedlo k penalizácii jeho osoby alebo aj k penalizácii jeho rodiny (podporuje v štúdiu svoju dcéru). Podľa názoru súdu vyslovením osvedčenia sa v skúšobnej dobe u odsúdeného zabezpečí, aby sa vyhol akémukoľvek trestnému konaniu, pretože pre neho už v tomto mladom veku malo dvakrát nepriaznivé následky, čo pochopil a snaží sa viesť riadny život.

Berúc do úvahy tieto okolnosti súd dospel k záveru, že odsúdený sa v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia osvedčil.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť do 3 pracovných dní od oznámenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici. Sťažnosť má odkladný účinok.